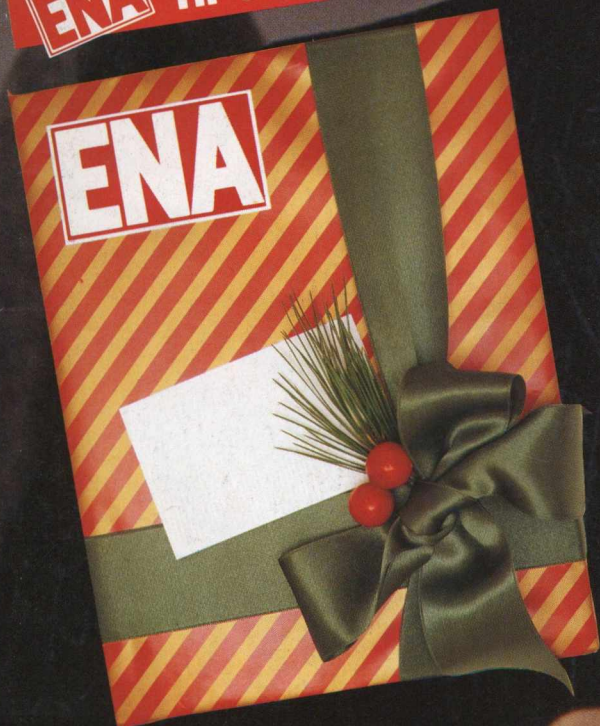

ΕΝΑ

ΤΕΥΧΟΣ 49,
3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1987,
ΤΙΜΗ 200 ΔΡΧ.

ΕΝΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΗΙΑΤΙΚΕΣ
ΑΓΟΡΕΣ

150 ΣΕΛΙΔΕΣ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΔΕΕΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΔΡΑ
ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

«ΕΝΑ» - ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Έξτρα γιορταστικό τεύχος με 150 σελίδες!
Δώρα, ρούχα, καλόνιες, μπιζού, παιχνίδια, για τη γυναίκα, τον άνδρα και το παιδί. Ένα μεγάλο αφιέρωμα για τις χριστουγεννιάτικες αγορές μας. Ακόμη, πώς να διακοσμήσετε το σπίτι και το χριστουγεννιάτικο τραπέζι

222

Ο «ΑΛΛΟΣ ΤΟΝΟΣ» ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ!

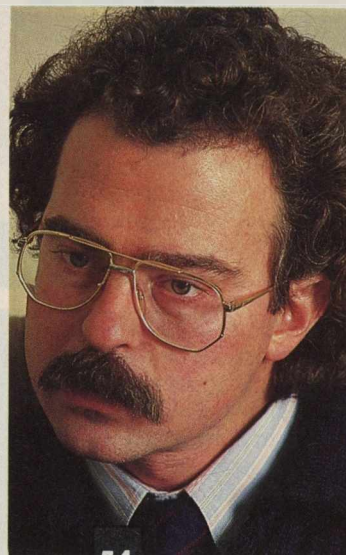
Τις συζητήσεις που έκανε η Μαργαρίτα Παπανδρέου με τις Ελληνίδες πρωταγωνίστριες στο Καστρί

40

ΤΑ ΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ

Τι ρολόγια φορούν οι πολιτικοί μας; Πανάκριθα από χρυσό, αλλά και φτηνότερα από ατσάλι. Το καθένα με την ιστορία του, αποκαλύπτει την προσωπικότητα του καθενός. Μια αποκλειστική φωτογράφιση του «ΕΝΑ»

54

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΕΦΕΡΤΖΗΣ: «ΤΟ ΔΙΛΗΜΜΑ ΠΑΡΑΜΕΝΕΙ: ΣΟΣΙΑΛΙΣΜΟΣ Ή ΒΑΡΒΑΡΟΤΗΤΑ;»

Μια συζήτηση με τον 35χρονο γενικό γραμματέα της Νέας Γενιάς. Μιλάει για τον πολιτισμό και τα ΜΑΤ, για τη νεολαία και την εξουσία...

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κυβερνητική πολιτική: Οι «άσοι» στο μανίκι του κ. Ανδρέα Παπανδρέου δεν τελειώνουν, τελικά, ποτέ 12
Ελλάδα - Αλβανία: Ο Ελληνισμός ευχόταν την άρση του εμπόλεμου 13
ΠΑΣΟΚ: Περίοδος αναμονής αλλά και αποφάσεων 14

ΦΑΚΕΛΟΣ

Πόσο πλούσιοι είμαστε 95

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

Γιώργος Σεφερτζής: «Το δίλημμα παραμένει: Σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα;» 54

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Τέλεξ 23
Κολομβία: εκατό χιλιόμετρα μοναξιάς 32
Τοινεσιτά: η αυτοκρατορία παρακμάζει 65
Μια νέα εποχή για την Τунησία 72
Το χαμίνι του Σάο Πάολο 134
Ινδία 139
Ρολλς Ρόις: μύθοι και θρύλοι σε 4 τροχούς 161
«Καφέ Γκρέκο» 168

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Ο κομπιούτερ που μας παρακολουθεί 24
Τα ρολόγια των πολιτικών 40
Μια ακτίνα χαρίζει φως 46
Τα μυστικά ενός απολαυστικού μπάνιου 60
Ακροκέραμα: οι πηλίνες κουκουβάγιες 156

ΕΛΛΑΔΑ

Μεσολόγγι: ελεύθεροι πολιορκημένοι ξανά 184

ΠΡΟΣΩΠΑ

Μαρίνος: «Το φεγγάρι είμαι εγώ» 78
«Η Φαίη πάντα καίει» 90

ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Τα κορίτσια της Φίνος 84
Απόψε δεν αυτοσχεδιάζουμε 120
Συνενοχή σε μαύρο - άσπρο 126
Κρύβουμε πολλές γυναίκες μέσα μας 148
Ένας νέος Τσαρούχης 175
Ένας ροκάς στα μπουζούκια 178

«ΕΝΑ» - ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ

Φωτιστικά: η τρίτη διάσταση στη διακόσμηση 102

ΡΟΥΜΠΡΙΚΕΣ

Ένα κι ένα 4
Α. Καλαμάρας 10
Γνώμη 11
Αδιάψευστος 17
Μ. Ρεζάν 18
ΚΥΡ 20
Γενικώς 63
Λίγο απ' όλα 112
Ματιές 114
«ΕΝΑ» - Γράμμα 191
Κόμικ 192
Σταυρόλεξο 193
Αυτό - Μοίτο 195
Σπορ 197
Υστερικά... 198
Ωροσκόπιο 220
Σε άλλο τόνο 222

«ΕΝΑ» - ΟΔΗΓΟΣ

Θέατρο 202
Μουσική 204
Εικαστικά 206
Τηλεόραση 208
TV Πρόγραμμα 211
Σινεμά 214
Video 216
Εντός κι εκτός 218

Στο επόμενο τεύχος

224

Τεύχος 49
Έτος 5ο
3 Δεκεμβρίου 1987
Εξώφυλλο: Sygma

Ο κύκλος και η κότα...

Τελικά, η χρονική μετάθεση της καταβολής της ΑΤΑ, που οδήγησε σε παραίτηση τον κ. Κ. Σημίτη, δεν θίγει ουσιαστικά τη συγκρατημένη εισοδηματική πολιτική, και για τη νέα χρονιά, που είχε ανακοινώσει ο παραιτηθείς υπουργός Εθνικής Οικονομίας. Στο μέτρο δε που ο πρωθυπουργός εξασφαλίζει, με την κίνησή του αυτή, την εργασιακή ειρήνη (θετική χαρακτήρισε ο κ. Φλωράκης την πρωθυπουργική παρέμβαση), τότε ο κ. Παπανδρέου θα έχει επιτύχει, χωρίς να έχει δώσει ουσιαστικά τίποτε που θα υπονόμει τη λιτότητα, άλλη μια αποφασιστική πίστωση χρόνου. Με βάση τα νέα δεδομένα, είναι ενδεχόμενο το κύμα των απεργιακών κινητοποιήσεων, για ένα σημαντικό διάστημα, αν δεν υποχωρήσει, να είναι πάντως ελεγχόμενο. Το μέγεθος δε της επιτυχίας της πρωθυπουργικής κίνησης που έβγαλε «ματ» τον κ. Σημίτη, θα εξαρτηθεί πρωτίστως από το χρόνο που θα διατηρηθεί η αποχή των διαφόρων επαγγελματικών τάξεων από δυναμικές αντιδράσεις. Και τούτο γιατί κάθε κυβέρνηση είναι ευαίσθητη στη διατάραξη της κοινωνικής γαλήνης.

Βεβαίως, είναι δυσάρεστο για κάθε εργαζόμενο να βλέπει την αγοραστική του ικανότητα να περιορίζεται. Ειδικότερα μάλιστα αν η ικανότητα αυτή περιορίζεται χρόνο με το χρόνο. Όμως φαίνεται ότι άλλη αποτελεσματικότερη συνταγή για την αντιμετώπιση των σημερινών οικονομικών προβλημάτων δεν υπάρχει. Τουλάχιστον αυτή τη στιγμή. Έτσι στο μόνο σημείο που φαίνεται να αδικεί την κυβέρνηση η οποιαδήποτε εκδήλωση της λαϊκής αντίδρασης, είναι ο χρόνος που αυτή εκδηλώνεται.

Τι σημαίνει αυτό; Πρώτ' απ' όλα, αν λάβουμε υπόψη ότι η πολιτική της λιτότητας υπαγορεύεται από το έλλειμμα του Δημοσίου, το μεγάλο άνοιγμα μεταξύ των όσων πληρώνουμε για να φέρουμε απέξω προϊόντα και των όσων εισπράττουμε πουλώντας τα δικά μας και την ανάγκη να περιορίσουμε τον πληθωρισμό και να κάνουμε τα προϊόντα μας φθηνότερα και ανταγωνιστικότερα, τότε θα έπρεπε να παραδεχθούμε ότι άλλη «συνταγή» δεν υπάρχει. Κατά συνέπεια, οι αντιδράσεις, αντί να εκδηλώνονται κάθε φορά που επιχειρείται – έστω και εξ ανάγκης – η θεραπεία των νόσων της οικονομίας μας, θα έπρεπε να είχαν προηγηθεί. Τότε που τα πρώτα συμπτώματα της νόσου είχαν αρχίσει να εμφανίζονται και ελλείψει θεραπείας – τότε – ήταν βέβαιο ότι αργά ή γρήγορα θα φθάναμε στο σημερινό αποτέλεσμα. Τότε όμως άρεσε σ' όλους να ξεδεύουν περισσότερα απ' όσα παρήγαν. Κανένας δε δεν ξεσηκώθηκε ποτέ για τα ελλείμματα του δημόσιου τομέα – την απαρχή κάθε κρατικής οικονομικής συμφοράς. Κι αυτό γιατί δεν είναι μόνο το λεγόμενο «σπάταλο κράτος» που δημιουργεί τα ελλείμματα, αλλά και η διόγκωση του αριθμού των εργαζομένων σ' αυτό, και

που, κατά παραδοσιακό τρόπο, στην Ελλάδα, η απορρόφηση δυναμικού στο Δημόσιο αποτελεί την πλέον δημοφιλή και ευνοούμενη πρακτική: από τις κυβερνήσεις γιατί περιορίζουν αφ' ενός το ποσοστό της ανεργίας και αφ' ετέρου έχουν τη δυνατότητα να διαιωνίζουν την άλλη προσφιλή ελληνική επίδοση κυβερνώντων και κυβερνωμένων: τη ρουσφετολογία. Από τους Νεοέλληνες εξάλλου η πρόσληψη στο Δημόσιο θεωρείται μιας πρώτης τάξης αποκατάσταση, από τότε μάλιστα που ο δημόσιος υπάλληλος έχει παύσει να εμφανίζεται στις γελοιογραφίες ως λιπόσαρκος φουκαράς με «τριμμένους τους αγκώνες».

Τώρα ή αργότερα οι απεργιακές κινητοποιήσεις θα αποτελέσουν και πάλι λαϊκή δύναμη πίεσης, για μεγαλύτερες αμοιβές από ένα κράτος που δεν διαθέτει τα μέσα. Αλλά και που κανένας δεν άσκησε πίεση, στο κράτος όταν εξαντλούσε τα μέσα του αυτά. Οι πρωθυπουργικές διευκρινίσεις – όπως απεκάλεσε με «διακριτικότητα» ο κ. Α. Παπανδρέου την απόκλιση του από τις ανακοινώσεις Σημίτη – επέφεραν βελτιώσεις που δεν αποκαθιστούν όμως απόλυτα το επίπεδο του εισοδήματος που ζητούν οι εργαζόμενοι. Και θα απέχουμε από το επιθυμητό επίπεδο όσο τα ελλείμματα δεν θα περιορίζονται, με ή χωρίς νέες προσλήψεις στο δημόσιο τομέα, όσο ο πληθωρισμός δεν θα γίνεται μονοψήφιος και όσο το εξωτερικό μας χρέος δεν θα έχει πολλές ελπίδες να μειωθεί και οι εισαγωγές μας θα υπερτερούν των εξαγωγών μας. Όσο τέλος κανείς δεν είναι διατεθειμένος – άλλος δικαιολογημένα, άλλος αδικαιολόγητα – να συμβάλει στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Από την άλλη πλευρά, οι επιχειρήσεις που όταν είχε επιβληθεί το πάγωμα των μισθών (με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου) μιλούσαν για πριμ παραγωγικότητας, φοβούνται τώρα ότι με το ξεπάγωμα (βλέπε: ελεύθερες διαπραγματεύσεις) θα μειωθεί, λόγω μεγαλύτερου κόστους παραγωγής, η ανταγωνιστικότητα των ελληνικών προϊόντων. Άρα λιγότερες εξαγωγές, συμφερότερα ξένα προϊόντα κ.λπ., κ.λπ. Τελικά κανείς δεν είναι ευχαριστημένος με το φαύλο κύκλο. Και το σημείο που έχει φθάσει το οικονομικό μας πρόβλημα καθιστά επίκαιρο το ερώτημα για το ποιος έκανε τι. Η κότα τ' αυγό ή τ' αυγό την κότα;

Νίκος Σίμος

ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Οι «άσοι» στο μανίκι του κ. Ανδρέα Παπανδρέου δεν τελειώνουν, τελικά, ποτέ

Ο κ. Κ. Σημίτης προστέθηκε στο πάνθεον των «τσάρων της Οικονομίας» που αποκηρύχθηκαν από τον ίδιο τον πρωθυπουργό. Τώρα όμως ο κ. Α. Παπανδρέου, ο οποίος θυσίασε τον υπουργό του για να εξασφαλίσει εργασιακή ειρήνη, αναλαμβάνει πλέον ο ίδιος την ευθύνη για τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής.

του Αντ. Κορόθηλα

Εναν ακόμη άσο τράβηξε από το μανίκι ο Ανδρέας Παπανδρέου και πέτυχε να ελαφρύνει το βαρύ πολιτικό κλίμα που επηρέαζε αρνητικά και τους δικούς του συνεργάτες και κομματικούς φίλους, να υποχρεώσει Ν.Δ. και ΚΚΕ σε αυτοσυγκράτηση στις επιθετικές τους διαθέσεις, να διευκολύνει τους «δικούς του» συνδικαλιστές στο να προσπαθήσουν να αποτρέψουν έκρηξη απεργιακών κινητοποιήσεων.

Ο «άσος» είναι φυσικά η αιφνίδια παρεμβολή του πρωθυπουργού, που **άλλαξε**, 24 ώρες μετά την εξαγγελία της, την εισοδηματική πολιτική που διαμόρφωσε ο κ. Κ. Σημίτης και ενέκρινε, ως πρόεδρος του ΑΣΟΠ, ο ίδιος ο κ. Α. Παπανδρέου.

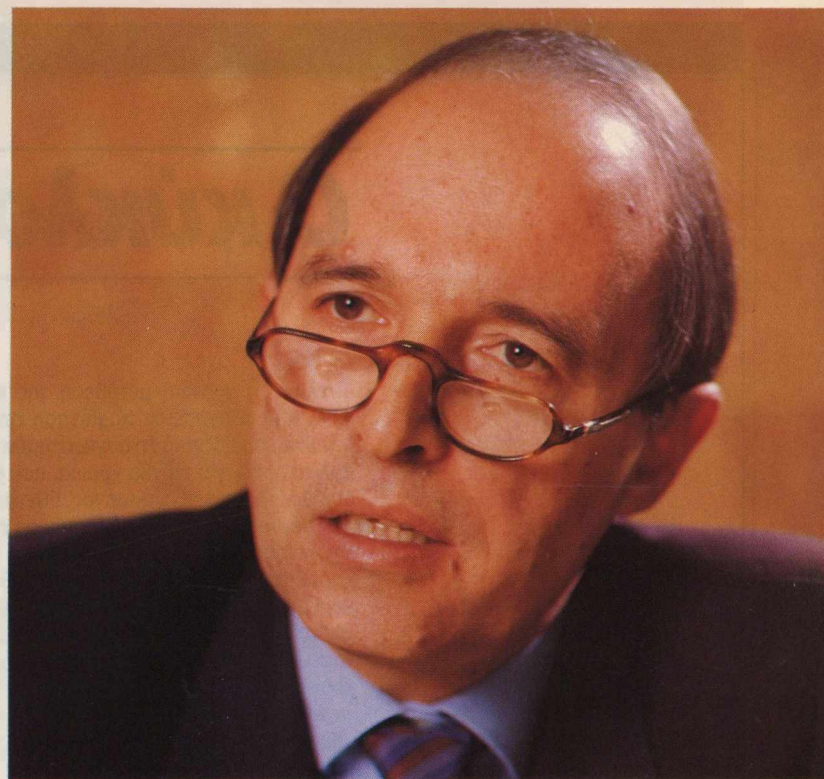
«Θύμα» του νέου πρωθυπουργικού ελιγμού ο Κ. Σημίτης που, όπως και όλοι οι προκάτοχοί του, άκουσαν τον Ανδρέα Παπανδρέου να τους... αποκηρύσσει. Και το άκουσαν δημόσια, όχι κατ' ιδίαν. Στη λίστα των καρατομηθέντων «τσάρων της Οικονομίας» - Μ. Δρεπτάκης, Απ. Λάζαρης, Δ. Κουλουριάνος, Γ. Αρσένης - προστέθηκε τώρα και ο Κ. Σημίτης. Ο άνθρωπος που αποκλήθηκε «αρχιτέκτονας του σταθεροποιητικού προγράμματος», που κατηγορήθηκε ότι εφαρμόζει τις οδηγίες του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της ΕΟΚ, που «αποκατέστησε»

ομαλές σχέσεις μεταξύ κυβέρνησης και Ελλήνων βιομηχάνων.

• **Εργασιακή ειρήνη.** Με κέρδη περισσότερα και ζημίες που «δεν τις φοβάται», ο Ανδρέας Παπανδρέου πιστεύει τώρα ότι μπαίνει στον πάντοτε δύσκολο οικονομικά χειμώνα, με εξασφαλισμένη για την απόδοση του σταθεροποιητικού προγράμματος αν όχι ευρεία «εργασιακή ειρήνη», οπωσδήποτε όμως με ατού των συνδικαλιστών του στην παρεμπόδιση κομματικά κατευθυνόμενων απεργιών.

Όσο κι αν ερευνηθεί το «κρίσιμο παρασκήνιο των 24 ωρών», που προηγήθηκε της αιφνίδιας εμφάνισης του πρωθυπουργού στη Βουλή, δύσκολο θα είναι να ερευνηθεί και να ερμηνευθεί το «ρίσκο» της πρωτοβουλίας του πρωθυπουργού. Αν όμως δεν αγνοηθεί η προϊστορία και προσεχθεί ότι τον τελευταίο καιρό πυκνώνουν οι προσωπικές εμφανίσεις του πρωθυπουργού στην τηλεόραση - για να αναγγείλει τη χορήγηση σύνταξης ίσης προς τη σύνταξη του ΙΚΑ στους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης, ανέθηκε στην Αγία Παρασκευή και βγήκε στο Δελτίο των 9 - τότε θα υπάρξει συμφωνία ότι για μια ακόμη φορά εκμεταλλεύθηκε τον ψυχολογικό παράγοντα.

Πολιτικά, και μάλιστα για ένα κόμμα που αποκαλείται «Σοσιαλιστικό Κίνημα» και ο πρόεδρός του

εκλέγεται από τα κομματικά όργανα, η ενέργεια του πρωθυπουργού επιδέχεται κριτική. Από το 1985 όμως - μετά τις εκλογές - ο Ανδρέας Παπανδρέου, τότε μιλώντας «γι' αυτούς που πρέπει να κατέβουν από το τρένο», τότε πάλι για «το νέο πρόσωπο» της εξουσίας του ΠΑΣΟΚ, απεκάλυπτε τις διαθέσεις του να αναλάβει προσωπικά όλες τις ευθύνες.

Με την απομάκρυνση Σημίτη και την τοποθέτηση του Π. Ρουμελιώτη στο «τιμόνι της οικονομίας», τερματίζει ο πρωθυπουργός και την περίοδο της δικής του απόστασης από τους οικονομικούς χειρισμούς. Ο οικονομολόγος Ανδρέας Παπανδρέου, που έτσι εμφανίστηκε και εκτιμήθηκε στην ελληνική πολιτική σκηνή, είναι τώρα και ο αποκλειστικός υπεύθυνος της οικονομίας.

Ασφαλώς αυτό δεν τον διευκολύνει στο ρόλο του «παραπάνω», που έχει (όπως ο ίδιος έχει πει) «συνεργάτες που τους λένε υπουργούς», αφού μειώνει τις περιπτώσεις φιλολαϊκών παρεμβάσεων, αλλά τον βολεύει απολύτως στην προβολή του «Αντρέα». Δηλαδή, του ηγέτη που μόνο αυτός έχει διάλογο με το λαό, μόνο αυτός μπορεί να πιάνει την ψυχολογία της μάζας.

Δεν είχε όμως και άλλα περιθώρια. Στο κρίσιμο 24ωρο από της εξαγγελίας της εισοδηματικής πολιτικής, μέτρησε πολύ τις αντιδράσεις. Βουλευτές δήλωναν αδυναμία στήριξης της οικονομικής πολιτικής στην εκλογική τους βάση, κομματικά στελέχη ειδοποιούσαν ότι «το κόμμα διαλύεται», συνδικαλιστές (Ραφτόπουλος, ΓΣΕΕ) δήλωναν συμμετοχή στις εργατικές κινητοποιήσεις.

Η αναγκαστική παραίτηση του κ. Κ. Σημίτη θα επιφέρει, προσωρινά τουλάχιστον, συνθήκες εργασιακής ειρήνης, πιστεύουν κυβερνητικοί κύκλοι

• **Η βελτίωση του κακού.** Μένοντας στην απορία γιατί όλα αυτά δεν είχαν μετρηθεί πριν από την εξαγγελία Σημίτη, προκύπτει άλλη εύλογη απορία. Γιατί δεν ακολούθησε ο πρωθυπουργός την πρακτική του διαλόγου, της επανεκτίμησης και της λήψης διορθωτικών μέτρων, πάλι από τον κ. Σημίτη.

Μόνο η προσφυγή στην «ψυχολογία του πρωθυπουργού» και στην πρόθεσή του να συντηρήσει το δίλημμα επιλογής ανάμεσα στον ίδιο και τους αντιπάλους του (Κ. Μητσοτάκης) δίνει κάποια εξήγηση.

Χωρίς να θγάλει το μισθωτό, τον εργαζόμενο, το συνταξιούχο, από τη λιτότητα, πόνταρε στη «βελτίωση του κακού» και οπωσδήποτε ωφελείται. Και το ηγετικό του προφίλ γίνεται εντονότερο και, σε σχέση με το πέρας, οι εργαζόμενοι νιώθουν πιο άνετα.

Η πενήνήμερη συζήτηση για τον προϋπολογισμό μετά από δέκα μέρες - αρχίζει στις 14 Δεκεμβρίου - θα ξαναφέρει βέβαια στην επιφάνεια την ασυνήθιστη, πολιτικά, πράξη του πρωθυπουργού. Όταν όμως εκείνη τη νύχτα είχε **πραγματικά** ανησυχήσει για την πειθαρχία των 156, η θυσία του ενός (Σημίτης) δεν φαίνεται να τον ανησυχεί.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου θέλει να είναι ο κυρίαρχος ενός παιχνιδιού, ίσως γιατί έχει πιάσει την ψυχολογία των ψηφοφόρων που επιλέγουν ηγέτη και όχι κόμμα. Αντρέας λοιπόν παρά ΠΑΣΟΚ.

ΠΑΣΟΚ

Περίοδος αναμονής αλλά και αποφάσεων

Τα αυξανόμενα εσωτερικά προβλήματα τονίζουν τη ρευστότητα στις αποφάσεις που χαρακτηρίζει αυτή την περίοδο την κυβέρνηση, ενώ ο πρωθυπουργός τώρα αρχίζει να σκέπτεται τις εναλλακτικές λύσεις που παρουσιάζονται.

της Κύρας Αδάμ

Περίοδο αλλαγών» χαρακτηρίζουν το διάστημα που απομένει μέχρι το τέλος του χρόνου, πολλά κυβερνητικά στελέχη. Παρομοιάζουν μάλιστα την περίοδο αυτή με εκείνη του καλοκαιριού, πριν τον ανασχηματισμό του Σεπτεμβρίου, ο οποίος κάθε άλλο παρά απέδωσε.

Τότε και πολύ περισσότερο τώρα, υποστηρίζουν όχι χωρίς ανησυχία κυβερνητικοί κύκλοι, το κύριο χαρακτηριστικό ήταν η πολιτική ρευστότητα και κυρίως η απουσία μιας συγκεκριμένης προοπτικής του κυβερνητικού έργου. Ο ανασχηματισμός του Σεπτεμβρίου «δεν έδωσε την κατάσταση» και επομένως τίποτα δεν αποκλείει τώρα την ανάγκη νέων αν και περιορισμένων αλλαγών στην κυβέρνηση, κυρίως στον τομέα των λεγόμενων «παραγωγικών υπουργείων». Οι εκτιμήσεις αυτές ίσως να πλησιάζουν πολύ γρήγορα την πραγματικότητα, ύστερα από την προσωπική παρέμβαση του πρωθυπουργού στην οικονομική πολιτική, που οδήγησε στην παραιτήση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας κ. Κ. Σημίτη.

Παρά ταύτα, υποστηρίζουν «ψύχραιμα» κυβερνητικά στελέχη, και οποιεσδήποτε νέες αλλαγές, όσο εντυπωσιακές κι αν είναι, δεν θα μπορούν να δώσουν μια νέα ώθηση στην κυβέρνηση και κατ' επέκταση και στο ΠΑΣΟΚ, ώστε να αντέξουν το δρόμο μέχρι τον Ιούνιο του 1989, όταν λήγει, δηλαδή, η δεύτερη τετραετία της κυβέρνησης.

● **Αναποφάσιτος.** Το «μεγάλο εμπόδιο» κατά την άποψη των ιδίων κυβερνητικών κύκλων είναι το γεγονός ότι ο πρωθυπουργός παραμένει αναποφάσιτος ή, στην καλύτερη περίπτωση, περιμένει κάποιες ενθαρρυντικές ενδείξεις για να αποφασίσει ποιο δρόμο θα χαράξει τελικώς για την κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ.

Με άλλα λόγια, κυβέρνηση και ΠΑΣΟΚ βρίσκονται αυτή τη στιγμή σε κατάσταση ανάλογη με κείνη του καλοκαιριού, κατά την οποία πολλές ιδέες «έπεφταν στο τραπέζι» (π.χ. μια από αυτές ήταν τότε να αναλάβει ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου το υπουργείο της Εθνικής Οικονομίας με αναπληρωτή υπουργό τον κ. Κ. Παπανικολάου!), για να καταλήξουν όμως στον «άχρωμο» ανασχηματισμό του Σεπτεμβρίου.

Η πολιτική αναποφασιστικότητα και κυρίως η ρευστότητα που εμφανίζει αυτή τη στιγμή η κυβερνητική μηχανή, επιδεινώνεται τόσο από την έρπουσα φοιτητική αναταραχή όσο και από τις αντιφατικές μεταξύ τους αλλαγές που σημειώνονται ταχύτατα στην εισοδηματική πολιτική της κυβέρνησης. Η προσπάθεια περιορισμού του προγράμματος λιτότητας (που έτσι κι αλλιώς δεν απέδωσε και δεν μπορούσε να αποδώσει τα μέγιστα τα δύο μόλις χρόνια που εφαρμόστηκε) κάθε άλλο παρά μείωσε την «αντικυβερνητική διάθεση» που εκδηλώνεται γενικώς, με αιχμή τις φοιτητικές αναταραχές, οι οποίες βεβαίως μπορεί να μην έχουν τη δύναμη να ανατρέψουν τις επιλογές της κυβέρνησης, αποτελούν όμως μια μόνιμη, εστία αντί-

Κυβέρνηση και κόμμα αναμένουν για μια ακόμα φορά τις αποφάσεις του πρωθυπουργού

δρασης και κοινωνικής αναταραχής.

● **Δύο θέματα.** Σύμφωνα με καλά ενημερωμένους κυβερνητικούς κύκλους, ο πρωθυπουργός κ. Α. Παπανδρέου «αρχίζει μόλις τώρα» και σε αντίθεση με όσα έχουν δηλωθεί «προς τα έξω» να ασχολείται με δύο σοβαρά θέματα: το εκλογικό σύστημα και το χρόνο των εκλογών. Σε ό,τι αφορά στο εκλογικό σύστημα και πιο συγκεκριμένα σε ό,τι αφορά στο σύστημα της απλής αναλογικής «μόλις τώρα» (δηλαδή πριν τρεις μόλις εβδομάδες) ο κ. Παπανδρέου άρχισε κάποιες κατ' ιδίαν συζητήσεις με δυο - τρεις πρώην και νυν στενούς συνεργάτες του. Οι συζητήσεις αυτές έχουν ξεκινήσει, αλλά, σύμφωνα με τις πληροφορίες, ο πρωθυπουργός δεν έχει ακόμα εκφράσει καμία άποψη για το θέμα, «απλώς ακούει» τις προτάσεις των συνεργατών του, χωρίς να εκφράζει συγκεκριμένη άποψη.

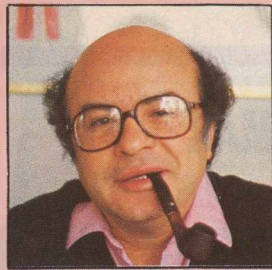
Το θέμα της απλής αναλογικής, ωστόσο, τείνει να γίνει «προσφιλές θέμα» συζήτησης στους κομματικούς κύκλους, που έχουν αρχίσει να συνδέουν την παραμονή του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση με την εφαρμογή ενός ευνοϊκού φυσικά για το κόμμα συστήματος απλής αναλογικής. Οι συζητήσεις αυτές, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις κυβερνητικών κύκλων, φουντώνουν στο κόμμα, ύστερα και από το «λάθος τακτικής» που έκανε ο κ. Παπανδρέου, κατά τη διάρκεια της τελευταίας Συνόδου της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ, να αναφερθεί, δηλαδή, στο θέμα κατά τρόπο απλώς αρνητικό, χωρίς να καθυσυχάσει τις αγωνίες και τον προβληματισμό των μελών για το μέλλον τους ως κυβερνητικό κόμμα.

Ο χρόνος διενέργειας των εκλογών είναι το δεύτερο και πολύ σοβαρό θέμα που τώρα αρχίζει να σκέπτεται ο πρωθυπουργός. Και εδώ τα πράγματα είναι πιο μπλεγμένα. Και αυτό γιατί εκτός από τη συνισταμένη της εσωτερικής κατάστασης και των προβλημάτων που υπάρχουν, πρέπει να συνυπολογιστεί με ακρίβεια και η συνισταμένη της εξωτερικής πολιτικής και ιδιαιτέρως το θέμα των ελληνοαμερικανικών διαπραγματεύσεων. Αν τα κυβερνητικά στελέχη είναι σίγουρα για ένα πράγμα, αυτό είναι ότι οι εκλογές δεν πρόκειται σε καμιά περίπτωση να γίνουν μετά το τέλος των διαπραγματεύσεων για τις αμερικανικές Βάσεις. Με άλλα λόγια, ο κ. Α. Παπανδρέου φαίνεται αποφασισμένος να συνδυάσει οπωσδήποτε το θέμα των Βάσεων με τις βουλευτικές εκλογές, συνδυασμός ο οποίος, εκτός των άλλων, θα αναρρέσει εκ των πραγμάτων την ανάγκη διενέργειας δημοψηφίσματος για το αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων. Η προοπτική αυτή όμως «σκοντάφτει» προς το παρόν στην όχι ιδιαιτέρως ευνοϊκή για την κυβέρνηση εσωτερική κατάσταση, ενώ παράλληλα ο κομματικός μηχανισμός του ΠΑΣΟΚ κάθε άλλο παρά «με κέφι και αγωνιστική διάθεση» σκέπτεται το ενδεχόμενο πρόωγων εκλογών. ▲▽

ΜΕΣΗ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ Αθήνας - Πειραιά

Εβδομάδα
από Παρασκευή 20/11/87 -
Πέμπτη 26/11/87

ΠΡΩΙΝΕΣ	
Ριζοσπάστης	24.536
Καθημερινή	18.272
Δημοκρατικός Λόγος	7.063
Ακρόπολις	5.768
Αυγή	2.681
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΕΣ	
Νέα	91.885
Έθνος	84.633
Ελευθεροτυπία	69.908
Απογευματινή	59.396
Ελεύθερος Τύπος	58.505
Αυριανή	51.342
Η Βραδυνή	27.337
Μεσημερινή	22.599
Πρώτη	19.104
Εστία	6.016
Ελεύθερη Ώρα	624
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΕΣ (22/11/87)	
Βήμα της Κυριακής	95.030
Έθνος της Κυριακής	72.192
Ελευθεροτυπία	60.828
Απογευματινή της Κυριακής	50.240
Ριζοσπάστης της Κυριακής	44.410
Αυριανή της Κυριακής	43.830
Καθημερινή της Κυριακής	33.528
Βραδυνή της Κυριακής	23.141
Ακρόπολις της Κυριακής	12.865
Εθόδη	19.085
Δημοκρατικός Λόγος της Κυριακής	6.025
Αυγή της Κυριακής	5.295
Ελεύθερη Ώρα της Κυριακής	1.110

ΚΥΡ

Παροχές !!!

